

من سرمست ز میخانه گنم رو به خدا

شاید این سوال به ذهن شما هم خطور کرده باشد که رابطه علمای دین با مناسبت‌های ملی و نحوه رفتار آنان با این مناسبت‌ها چگونه بوده است؟

شاید این سوال به ذهن شما هم خطور کرده باشد که رابطه علمای دین با مناسبت‌های ملی و نحوه رفتار آنان با این مناسبت‌ها چگونه بوده است؟ تورق دیوان شعر و سیر در سخنان و مطالب برخی بزرگان دین و خواندن اشعار لطیف و پر شور و شعور آنان، نتایج جالبی دارد. زبان حال و لطافت تبع عارفِ سالک، روح الله الموسوی خمینی به عنوان مثنوی از خروار، پرده از باطن دل و قلب آنان بر می دارد.

به گزارش ایسنا، رهبر فقید انقلاب اسلامی، این مرد دین و سیاست اشعار زیبا و دلنشینی در وصف بهار و عید نوروز سرودند. یکی از معروفترین این شعرها که در وصف باستانی ترین مناسبت ایران زمین سرودند عمق احساس ایشان نسبت به فصل بهار و عید نوروز را نشان می دهد. حکایت از توجه عمیق و پندآموزانه ایشان به فصل بهار دارد. بوسه زد باد بهاری، به لب سبزه به ناز - گفت در گوش شقایق، گل نسرین، صد راز/ بلبل از شاخه ی گل داد به غشاق، پیام - که در آید به میخانه ی غشاق نواز.

امام خمینی (ره) در شعر دیگری که درباره نوروز سرودند عشق بازی پندآموزانه خود با بهار و دگرگونی فصلها را زیباتر توصیف کردند. باد نوروز وزیده است به کوه و صحرا - جامهٔ عید بپوشند، چه شاه و چه گدا/ بلبل باغ جنان را نبود راه به دوست - نازم آن مَطربِ مجلس که بود قبله نما/ صوفی و عارف از این بادیه دور افتادند - جام می گیر ز مَطرب، که روی سوی صفا/ همه در عید به صحرا و گلستان بروند - من سرمست ز میخانه گنم رو به خدا/ گر مرا ره به در پیر خرابان دهی - به سر و جان به سویش راه نوردم، نه به پا/ سالها در صف ارباب عمائم بودم - تا به دلدار رسیدم، نگنم باز خطا.

پیام های نوروزی امام در قبل از انقلاب اسلامی

رهبر فقید انقلاب اسلامی در عصر خفقان رضاخانی و اعلی حضرت همایونی به کارکردهای سیاسی عید نوروز نیز توجه ویژه داشتند. ایشان در پیامهایی که به مناسبت عید نوروز می دادند دغدغه ها، نگرانی ها و پیامدهای رفتار حکومت جور را متذکر می شدند و بینات روشنگرانه مهمی را به مردم کشور یادآور می شدند. یکی از پیام های نوروزی امام (ره) قبل از انقلاب اسلامی مربوط به نوروز سال 1342 بود. در این پیام که به دنبال حوادث و اتفاقات سال 1341 و اصلاحات آمریکایی معروف به انجمن های ایالتی و ولایتی صادر شد. ایشان در این پیام با اعلام عزای عمومی بیان کردند: «امسال ما عید نداریم و این عید را عزای ملی اعلام می‌کنیم؛ نه به خاطر اینکه مصادف است با شهادت حضرت صادق - سلام الله علیه؛ آن حضرت مقامش عالی و بلند است، ولادت و شهادتش موجب تحکیم و پیشرفت اسلام است. به قول سیدین طاووس - علیه الرحمه - برای شهادت [مثل] امام صادق باید جشن گرفت. ما در این عید عزاداریم برای مصیبت ها و لطمه‌ها؛ هایی که در این سال به اسلام وارد شد، این سال، سال خوشی برای مسلمین نبود.»

دومین پیام بنیانگذار جمهوری اسلامی مصادف بود با نوروز 1357. ایشان در این پیام خواستار اتحاد مسلمانان و حمایت همه جانبه آنان از لبنان شدند. دو روز بعد و همزمان با چهلمین روز شهادت مردم در قیام تبریز در پیامی خواستار ادامه مبارزه با «ضحاک عصر» شده و گفتند: «اسلام عزیز از شما ای گروه مسلمان در هر لباس و شغلی هستید استمداد می کند و وظیفه همه است که در نجات آن کوشش کنید و ضربه هایی که از سلاطین جور خصوصا در این 50 سال حکومت ضد اسلامی و ملی دودمان پهلوی خورده است و می خورد جبران کنید و لازم است با کمال قدرت و هوشیاری، اشخاص یا گروه هایی که گرایش به مکتب های غیراسلامی دارند و به خوی فرصت طلبی می خواهند در این اوقات از فرصت استفاده نموده، خود را در صفوف شما داخل کنند و به شما در موقعیتش از پشت خنجر بزنند از خود دور کنید و به آنها مجال تحرک ندهید. به غیر مکتب اسلام و شعار اسلامی کشور از خط نجات پیدا نمی کند.»

پیام های نوروزی بنیانگذار انقلاب اسلامی پس از پیروزی انقلاب

بنیانگذار جمهوری اسلامی پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در نوروز سالهای 1358 تا 1368 حدود 11 پیام نوروزی صادر کردند که نقطه مشترک همه پیامها توجه دادن مردم کشورمان به نعمتهای الهی، مستضعفان جهان اسلام و هشدار

نسبت به اقدامات خصمانه و فریبکارانه دول استکباری بود.

رهبر فقید انقلاب اسلامی در نوروزی 1358 در پیامشان گفتند: «فرزندان عزیز اسلام، سربازان و پاسداران فداکار اسلام - ایدکم؛ اللهم؛ تعالی، در این سال نو از شما جوانان دلیر و غیوری که کابوس استعمار را به زانو در آوردید تقدیر می‌کنم. از شما رزمندگان عزیز که نهال آزادی را در این مرز و بوم بارور کردید تشکر می‌کنم. موفقیت بیش از پیش شما را در راه رسیدن به پیروزی نهایی از خدای تعالی خواستارم. در این موقع حساس - که باقیمانده دشمنان شکست خورده ما در کمین هستند - اتحاد و برادری خود را حفظ کنید و از راه تفرقه و اختلاف، مجال فعالیت مجدد را به دست دشمن ندهید. من از دعای خیر به شما عزیزان غافل نیستم.»

امام (ره) در نوروز 1359 هم در پیامی گفتند: «حلول سال جدید را - که ره؛ آورد آن تمامیت ارکان جمهوری اسلامی است - به همه مستضعفین و ملت شریف ایران تبریک عرض می‌کنم. اراده خداوند متعال - وله؛ الشکر - تعلق گرفت که این ملت مظلوم را از زیر بار ستمگری‌ها و جنایات حکومت طاغوتی و از زیر سلطه قدرت‌های ستم پیشه؛ خصوصاً دولت امریکای جهانخوار نجات دهد و پرچم عدل اسلامی را برفراز کشور عزیزمان به اهتزاز درآورد. وظیفه ماست که در مقابل ابرقدرت‌ها بایستیم و قدرت ایستادن هم داریم؛ به شرط اینکه روشنفکران دست از غرب و شرق و غریب‌زدگی و شرق‌زدگی بردارند و صراط مستقیم اسلام و ملیت را دنبال کنند... ما باید در صدور انقلابمان به جهان کوشش کنیم و تفکر اینکه ما انقلابمان را صادر نمی‌کنیم کنار بگذاریم؛ زیرا اسلام بین کشورهای مسلمان فرقی قائل نمی‌باشد و پشتیبان تمام مستضعفین جهان است.»

ایشان ادامه دادند: «...ملت شریف باید بداند که تمام پیروزی‌ها به اراده خداوند قادر و با تحولی که در سراسر کشور تحقق پیدا کرد و روح ایمان و تعهد و تعاونی که در اکثریت قاطع ملت پیدا شد به دست آمد. توجه به خدای متعال و وحدت کلمه اساس پیروزی ما شد؛ و با از یاد بردن رمز پیروزی و سرپیچی از اسلام بزرگ و احکام مقدس آن و پیمودن راه اختلاف و تفرق، خوف آن است که عنایت حق تعالی سلب و راه برای مستکبرین باز و حيله؛ها و دسیسه؛ها؛ های قدرت شیطانی، ملت عزیز ما را به اسارت کشد، و خون‌های پاک‌ی که در راه استقلال و آزادی ریخته شده و رنج‌هایی که جوانان و پیران عزیز ما برده؛ اند به هدر رود، و بر کشور اسلامی تا ابد آن گذرد که در رژیم طاغوتی گذشت، و شکست خوردگان از انقلاب اسلامی با ما آن کنند که با مستضعفان مظلوم جهان کرده و می‌کنند.»

امام خمینی در پیام نوروزی سال 1360 گفتند: «من این سال نو را به همه مسلمین جهان و ملت‌های مظلوم تحت فشار ابرقدرت‌ها و ملت شریف رزمنده ایران تبریک عرض می‌کنم. مبارک باد بر شما ملت به پا خواسته و بیدار که تمام توان خودتان را در مقابل قدرت‌های بزرگ که همه بسیج شده اند بر ضد شما، به میدان آوردید و همان‌طور که در اول نهضت با هم همدست و متحد بودید، امروز هم در این سال جدید هم با هم هستید. و من امیدوارم که بیشتر از پیش با هم برادر و همفکر و هم‌رزمنده باشید.»

امام امت یادآور شدند: «آن روز مبارک است بر ما که سلطه جهان‌خواران بر ملت مظلوم ما و بر سایر ملت‌های مستضعف شکسته شود؛ و تمام ملت‌ها سرنوشت خودشان را به دست خودشان بگیرند... و من امیدوارم که در این سال جدید هم ملت ما و دولت ما و همه‌انتهایی که در اداره کشور دخالت دارند، از لشکری‌ها و کشوری‌ها، همه با هم برادر باشند. و این نعمت بزرگی که در قرآن کریم او را نعمت «اخوت» ذکر می‌فرماید، و همین نعمت اخوت را موجب این می‌داند که ما از همه گرفتاری‌ها نجات پیدا کنیم.»

بنیانگذار جمهوری اسلامی در پیامی به مناسبت نوروز 1361 بیان کردند: «ان شاء الله این عید سعید و این سال نو بر همه مسلمین و بر ملت شریف ایران، بر خواهران، بر برادران مبارک و مسعود باشد. مبارک باشد عید بر تمام کسانی که در این سال در راه - در سال جلوه - تمام توان خودشان را صرف برای پیشرفت اسلام کردند. و امیدوارم که این دعایی که در اول سال و در حال تحویل خوانده می‌شود: یا مَقْلِبَ الْقُلُوبِ وَ الْاَبْصَارِ یا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ یا مَحْوِلَ الْحَوْلِ وَ الْاِحْوَالِ حَوْلًا حَالًا الی احْسَنَ الْحَالِ برای ملت ما در آن سال تحقق پیدا کرده است و برای این سال بالاتر از آن تحقق پیدا کند.»

ایشان با بیان اینکه تمام قلوب و تمام ابصار و بصیرت‌ها در دست خدای تبارک تعالی و ید قدرت اوست، اظهار کردند: «اوست که تدبیر می‌کند جهان را، لیل و نهار را، و اوست که قلوب را متحول می‌کند، و بصیرت‌ها را روشن می‌کند، و اوست که حالات انسان را متحول می‌کند، و ما آن را در ملت عزیز خودمان، در زن و مرد، در کوچک و بزرگ یافتیم. این تقلیب قلوب که قلب‌ها از آمال دنیوی و از چیزهایی که در طبیعت است بریده بشود و به حق تعالی پیوسته بشود، و بصیرت‌ها روشن بشود و صلاح و فساد خودشان را به وسیله بصیرت بفهمند، در ملت ما بحمد الله تا حدود چشمگیری حاصل شده است. و من امیدوارم که در این سال جدید به اعلا مرتبه خودش برسد...»

امام (ره) خاطر نشان کردند: «... مبارک باشد این روز جدید و این سال نو بر همه کسانی که قدرت ایمانشان به رشد رسیده است، و امید است به حد اعلای رشد برسد، و نثار کردن خون پیش آنها با شجاعت و با تصمیم عزم، یک چیز تازه ای است و یک چیزی است که تحقق پیدا کرده است. ایثار در این ملت به حد رشد رسیده است و ان شاء الله در آتیه خواهد رسید. و من امیدوارم که این سال مثل سال سابق و مثل همیشه سالی باشد که هم مبارک باشد، و هم تمام ارگان های دولتی بر طبق قوانین اسلامی عمل کنند، و مشکلات را به قدرت ایمان و پشتیبانی ملت یکی را بعد از دیگری از بین ببرند...»

رهبر فقید انقلاب اسلامی در پیام نوروزی سال 1362 هم تصریح کردند: «از خداوند تعالی مسألت می کنم که این سال جدید را به همه مسلمین جهان و مسلمان های ایران و خصوصاً قشرهای مجاهد، بازماندگان شهدا، بازماندگان خود معلولین و متعلقین آنها و بسیجی ها و همه قوای مسلح ارتش و غیر ارتشی، سپاه پاسداران و همه این ها مبارک کند. و بر ملت ایران ان شاء الله این سال مبارک باشد و سالی باشد که پیروزی دنبالش باشد. ان شاء الله در این سال پیروزی برای ملت های مظلوم جهان و مسلمانان جهان مقدر شود و برای ما و برای ملت عزیز ایران این نعمت هایی که خدای تبارک و تعالی به آنها عنایت فرموده است قدردانی کنیم و قدردانی کنند.»

امام امت ادامه دادند: «خداوند به همه عالم نعمت فراوان داده است و قابل احصا نیست. و ما هم قدرت بر اینکه احصا کنیم نعمت های خدای تبارک و تعالی را نداریم، لکنو اما بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ تا آن اندازه ای که می توانیم. آن چیزی که به ملت ما خدای تبارک و تعالی عنایت فرموده است بسیار است. از آن جمله نجات از آن انحطاط فرهنگی و اخلاقی و وصول به مراتبی از مراتب اخلاق و فرهنگ، و پیروزی در جبهه ها، و بالاتر از آن پیروزی بر نفس که برای جوان های ما در قشر وسیعی حاصل شده است. و من امیدوارم که برای همه ما این پیروزی معنوی و این تسلط بر نفس و این تسلط بر شیطان نفس حاصل بشود... من از خدای تبارک و تعالی خواستارم که خداوند این ملت را و این جوان های عزیز ما را و این شهدای ما را و تمام معلولین ما را، همه را غرق رحمت خودش کند، و ما را به هدایت خودش به راه راست هدایت بفرماید.»

امام خمینی، نوروز 1363 نیز با صدور پیامی بیان کردند: «مبارک باد این پیروزی بزرگ اسلام بر کفر، و مبارک باد این جهاد بزرگ مجاهدین ما در راه اسلام. ان شاء الله این روز عید مبارک باشد بر همه. و امید است که خدای تبارک و تعالی با عنایات خاص خودشان این ملت را، همان طوری که تا کنون به پیروزی رسیده است به پیروزی بیشتر برساند. و امیدوارم که خدای تبارک و تعالی شهدایی که در این پیروزی جان خودشان را از دست دادند، به رحمت خودش واصل کند و به همه ملت ما، خصوصاً به بازماندگان شهدا و به مجروحین و معلولین ما و به مفقودین و به خانواده های همه اینها، به همه مجاهدین از هر طریقی که هستند، از هر قشری که هستند ان شاء الله این عید مبارک باشد. و در سایه عنایات حق تعالی و در سایه عنایات حضرت ولی امر- سلام الله علیه- روحی فدا، این ملت آن چیزی را که خدای تبارک و تعالی از او خواسته است به او برساند و دست ستمکاران را از این کشور کوتاه کند.»

ایشان متذکر شدند: «این عید و این روز جدید طلعه ای است ان شاء الله بر اینکه این ملت به آن خواستی که دارد، به آن خواستی که آن خواست، خواست خدای تبارک و تعالی است به زودی برسد و همان طوری که تا کنون با قدرت به پیش رفته است و دست ستمکاران را از این کشور کوتاه کرده است، باز هم با همین قدرت به پیش برود و کشور خودش را ننگه دارد. و امیدوارم که اسلام پرچم خودش را بر سر همه مسلمین جهان افراشته کند و دست ستمکاران را از کشورهای اسلامی کوتاه کند، و این ملت را توفیق بدهد که در راه رضای او صرف بشود، و در راه رضای او عمل کند...»

بنیانگذار جمهوری اسلامی در پیام نوروزی سال 1364 بیان کردند: «حلول سال جدید را به همه مسلمین جهان خصوصاً ملت قهرمان ایران و قشرهای مختلف ملتمان، و آن کسانی که در جبهه ها دارند برای اسلام خدمت می کنند، کسانی که در پشت جبهه ها خدمت می کنند و خانواده شهدا و خود معلولین و وابستگانشان و به همه تبریک عرض می کنم. ان شاء الله این سال، سال مبارکی باشد برای مسلمین جهان و خدای تبارک و تعالی مقدر بفرماید که دست این ابرقدرت ها و کسانی که به آنها مرتبط هستند قطع بشود و مردم دنیا با آرامش زندگی کنند.»

رهبر فقید انقلاب اسلامی با بیان اینکه همه گرفتاری های جهان مال این قدرت های بزرگی است که ادعا می کنند ما برای صلح این کارها را می کنیم، بیان کردند: «این همه جنایت می کنند، این همه کشورها را به خون می کشند و ادعا می کنند که ما نمی توانیم ببینیم که حقوق بشر از بین می رود. اینها ادعایی است که آنها می کنند که هیچ واقعیت ندارد، بلکه خلافش واقعیت دارد و مسلمین در غفلت هستند، مستضعفین

جهان غفلت دارند. این بارقه‌ها؛ ای که در ایران پیدا شد اگر چنانچه ملت؛ های سایر کشورهای مسلمین به اینجا ملحق بشوند و همه با هم دست به هم بدهند و در مقابل این همه جنایاتی که به بشر و بشریت می‌شود، بایستند کارها اصلاح می‌شود، لکن مع‌الأسف نشده است این کار و نمی‌دانم که چه خواهد شد. و من امیدوارم که خدای تبارک و تعالی به ما قدرت استقامت بدهد، امروز استقامت لازم است.»

امام خمینی (ره) در پیام نوروزی سال 1365 هم با قرائت دعای تحویل سال، اظهار کردند: «خداوند، این پیروزی‌های چشمگیری که برای ما و ملت ما و برای اسلام حاصل شده است، طوری کن که در قلوب ما تأثیر سوء نگذارد و ما را مغرور نکند. ما را از آن راهی که انبیا-علیهم‌السلام- داشتند منحرف نکند. من امیدوارم که این سال نو، به همه ملت‌های اسلامی و خصوصاً ملت تحت ستم ایران که سالهای طولانی در گرفتاری بودند، مبارک کند، و همان طوری که این رزمندگان عزیز ما، اینها در جبهه‌ها حاضر هستند و ان شاء الله بیشتر هم حاضر خواهند شد و آن طور آن روح آنها را تبدیل کردی، روح ما را هم متحول کن به یک روحی که مورد رضایت تو باشد ... ما اگر چنانچه در این پیروزی‌ها که بحمدالله؛ به طور چشمگیر حاصل شده است، ما از آن راهی که انبیا دارند منحرف نشدیم، این سال نو بر ما مبارک است و ما پیروز هستیم.»

امام (ره) در نوروز 1366 هم در پیامی گفتند: «نوروز امسال یک خصوصیتی دارد که برای ما خصوصیات مبارک است. و من به ملاحظه آن خصوصیات به تمام مسلمین جهان و مظلومین جهان و ملت مجاهد و عزیز خودمان تبریک عرض می‌کنم. بعضی از آن خصوصیات این است که بحمد الله ما سالی را تجدید می‌کنیم که قبلش پیروزی‌های چشمگیری بود که همه می‌دانند ... و از خصوصیتی که کمتر اتفاق می‌افتد این است که امسال، این سال نو بین دو عید بزرگ واقع شده است؛ بین سیزدهم رجب و مبعث ... و به این لحاظ این عید، این روز بزرگ به واسطه محفوف بودنش به این دو عید بزرگ، این عید ملی هم مبارک است. و دنبال این مطلب این معنا را باید عرض کنم که ما واقع شدیم در بین این دو عید که یکی عید ولادت حضرت امیر و یکی عید بعثت که بزرگترین اعیاد اسلامی است. و این دو بزرگوار همان طوری که در عالم غیب و غیب با هم بودند و متحد بودند، در عالم هم که آمدند، در این دنیا هم که آمدند اینها اخوت داشتند، برادری داشتند و یک بودند.»

بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران با اشاره به خصوصیت نوروز سال 1367، گفتند: «این سال یک خصوصیتی دارد که کم اتفاق می‌افتد. نوروز در آستانه ولادت حضرت سیدالشهدا(ع)، که ما باید انگیزه قیام ایشان را ببینیم چی بود و مقصد ایشان چی بود و وضع زندگی ایشان و همه ائمه - علیهم‌السلام - چی بود، خصوصاً در ماه شعبان چه وضعی داشتند. سید الشهدا- سلام الله علیه- از همان روز اول که قیام کردند برای این امر، انگیزه شان اقامه عدل بود. فرمودند که، می‌بینید که معروف، عمل بهش نمی‌شود و منکر، بهش عمل می‌شود. انگیزه این است که معروف را اقامه کند و منکر را از بین ببرد، ... و ما که تابع حضرت سید الشهدا هستیم باید ببینیم که ایشان چه وضعی در زندگی داشت، قیامش، انگیزه اش نهی از منکر بود که هر منکری باید از بین برود. من جمله قضیه حکومت عدل، جور، حکومت جور باید از بین برود ...»

امام امت ادامه دادند: «مسلمان‌ها می‌بینند که این دولت‌های بزرگ، این قدرت‌های بزرگ و این کسانی که اذتاب آنها هستند، کسانی که فرمانبر آنها هستند الآن با مسلمین، با مردم، با مستضعفین، حتی با آن کسانی که مال خودشان است چه می‌کنند. تمام اینها ظاهر می‌گویند که ما اقامه عدل می‌خواهیم بکنیم، اما چه عدلی؟ عدل امریکایی، عدل امریکایی یعنی چه؟ یعنی هرکس خاضع به من شد، آن یک چیزی است که ما او را قبولش داریم، هرکس منافع مملکتش را به ما داد ما او را قبول داریم.»

ایشان در آغاز آخرین سال حیات عمر پر برکتشان در پیام نوروزی سال 1368، بیان کردند: «تحویل حال‌إلی احسن الحال این است که ان شاءالله؛ در این سال نو ما تغییرات روحی بدهیم، یعنی واقعاً تحول بر ایمان حاصل بشود و آن به این است که همان طوری که سیره انبیا از اول تا آخر بوده است که جنگ و صلحشان برای خدا بوده است، هیچ پیغمبری جنگ نکرد الا برای خدا و صلح نکرد الا برای خدا.»

امام خمینی (ره) بیان کردند: «امیدوارم که ملت ما در این سال نو به طوری عمل بکند که سیره انبیا بوده است. به طوری عمل بکند که سیره اولیا بوده است. و عمده این است که هواهای نفس از بین برود. انسان در طول عمر مبتلای به این هواهای نفس است که محتاج به ریاضت است. و من که گوینده‌ام موفق نشدم به این عمل. و من امیدوارم که ملت ایران و همه مسلمانان دنیا یک تحولی پیدا کنند در این سال نو که برای خدا کار کنند. برای سلطه خودشان نباشد. برای پیروزی خودشان نباشد. برای هواهای نفسانی نباشد. و خداوند ان شاءالله؛ همه را توفیق بدهد که در راه خدای تبارک و تعالی مجاهدت؛ کنند. وان شاءالله؛ این روز بر همه مبارک باشد، و خداوند همه

مسلمین را با هم متفق کند در مقابل کفر جهانی.